

Plan Odnowy Sołectwa Mała Wieś

**Gmina Siedlec
Powiat Wolsztyński
Województwo wielkopolskie**

Spis treści

<u>Wstęp.....</u>	<u>3</u>
<u>1. Charakterystyka gminy.....</u>	<u>4</u>
<u>2. Mała Wieś – charakterystyka miejscowości.....</u>	<u>5</u>
<u>3. Inwentaryzacja zasobów.....</u>	<u>6</u>
<u>3.1. Przyroda.....</u>	<u>6</u>
<u>3.2. Infrastruktura i architektura.....</u>	<u>6</u>
<u>3.3. Ludność.....</u>	<u>8</u>
<u>3.4. Kultura.....</u>	<u>9</u>
<u>4. Działalność Koła Gospodyń Wiejskich.....</u>	<u>9</u>
<u>5. Tradycje i zwyczaje.....</u>	<u>10</u>
<u>6. Analiza SWOT.....</u>	<u>11</u>
<u>7. Wizja stanu docelowego – jaka ma być nasza wieś za kilka.....</u>	<u>12</u>
<u>7.1. Wizja rozwoju sołectwa Mała Wieś.....</u>	<u>12</u>
<u>7.2. Priorytety rozwoju sołectwa.....</u>	<u>12</u>
<u>8. Odnowa Sali wiejskiej.....</u>	<u>12</u>
<u>9. Budowa kanalizacji sanitarnej.....</u>	<u>13</u>
<u>10. Budowa chodników.</u>	<u>13</u>
<u>11. Budowa i remont dróg gminnych.</u>	<u>13</u>
<u>12. Zagospodarowanie terenów zielonych.</u>	<u>13</u>
<u>13. Modernizacja boiska sportowego.</u>	<u>13</u>
<u>14. Zwiększenie oświetlenia ulicznego.....</u>	<u>14</u>
<u>15. Przystanek autobusowy – jego modernizacja.....</u>	<u>14</u>
<u>16. Oczyszczenie i wyregulowanie kanału Obry.....</u>	<u>14</u>
<u>17. Opłotowanie placu zabaw.....</u>	<u>14</u>
<u>18. Zgodność priorytetów rozwoju sołectwa ze Strategią Gminy Siedlec.....</u>	<u>14</u>
<u>Oczyszczanie i wyregulowanie kanału. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej.</u>	
<u>Utrzymanie tradycji.....</u>	<u>15</u>

Wstęp

Plan Odnowy Sołectwa Mała Wieś jest dokumentem określającym zamierzenia i kierunki rozwoju wsi, których realizacja ma przyczynić się do podniesienia standardu życia mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej miejscowości, poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców sołectwa, a także promocję obszarów wiejskich.

Działania wpisujące się w nurt tzw. odnowy wsi mają na celu przede wszystkim stworzenie warunków dla społeczno – ekonomicznego rozwoju obszarów wiejskich, dla kształtowania i umacniania tożsamości społeczności wiejskiej, utrzymania, odbudowy i poprawy stanu dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, zarówno materialnego, jak i niematerialnego. Poprzez oddolne inicjatywy służące odnowie wsi następować ma integracja mieszkańców, ich aktywizacja, poczucie przynależności do wspólnoty.

Plan Odnowy Sołectwa Mała Wieś, poprzez realizację wskazanych w nim przedsięwzięć przyczyni się do podniesienia standardu życia mieszkańców, zwiększenia atrakcyjności sołectwa, zachowania dziedzictwa kulturowego, estetyzacji wsi, tworzenia jak najlepszych warunków rozwoju.

Niniejszy plan powstał przy udziale mieszkańców, w oparciu o analizę zasobów sołectwa i postulaty mieszkańców. Jest on dokumentem otwartym, stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Sołectwa Mała Wieś jest wieś Mała Wieś.

1. Charakterystyka gminy.

Gmina Siedlec leży przy zachodniej granicy województwa wielkopolskiego i jest jedną z trzech gmin w powiecie wolsztyńskim. Administracyjnym i gospodarczym centrum gminy jest Siedlec. Położenie geograficzne gminy jest gospodarczo bardzo korzystne i atrakcyjne turystycznie. Siedlec leży w odległości: 10 km od Wolsztyna, 80 km od Poznania - siedziby województwa, ośrodka rozwoju regionalnego, centrum akademickiego i naukowego, 55 km od Zielonej Góry i 190 km od Berlina. W przyszłości atrakcyjność położenia gminy zwiększy się w związku z budową w odległości ok. 20 km od autostrady A2. Dużym atutem gminy jest stosunkowo mała odległość od dwóch ważnych przejść granicznych Słubic (100 km) i Gubina (110 km).

Przez teren gminy przechodzą następujące drogi: krajowa nr 32 Poznań - Zielona Góra (10, 6 km), wojewódzka Wolsztyn - Babimost (12, 5 km) oraz drogi powiatowe (86, 2 km). Znajduje się tutaj linia kolejowa Leszno - Zbąszynek z przystankami w Tuchorzy i Belęcinie. W sąsiedztwie gminy znajduje się ważny węzeł kolejowy w Zbąszynku. Natomiast w Babimostie jest port lotniczy przystosowany do przyjmowania wszystkich typów samolotów.

Powierzchnia ogólna gminy wynosi 20.464 ha. Gmina Siedlec pod względem wielkości powierzchni jest gminą dużą, zajmuje 24 miejsce w województwie wielkopolskim. Obszar gminy stanowi 29,8 % obszaru powiatu wolsztyńskiego i 0,7 % obszaru województwa wielkopolskiego.

2. Mała Wieś – charakterystyka miejscowości.

Mała Wieś – położona jest w województwie wielkopolskim, w powiecie wolsztyńskim, w gminie Siedlec. W latach 1975 – 1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa zielonogórskiego. Jest to nieduża wioska, położona na skraju doliny rzeki Obra. Otoczona starannie uprawianymi polami i urokliwymi lasami. Daje poczucie bezpieczeństwa, jest ostoją spokoju, a ludzie słyną z pracowitości i staranności.

Jest to wieś o charakterze typowo rolniczym. Obejścia gospodarcze są utrzymywane w należytej czystości. Budynki gospodarcze stanowią integralną część poszczególnych posesji, bardzo często kolorystycznie współgrające z budynkiem mieszkalnym. Poprzez zakup nowoczesnych maszyn, do gospodarstw rolnych wprowadzana jest nowoczesna technologia. Znajdują się też nowoczesne budynki służące do hodowli zwierząt, a także ogromne elewatory zbożowe.

3. Inwentaryzacja zasobów.

3.1. Przyroda.

Sołectwo jest położone wśród lasów. Przeważają tu lasy sosnowe, ale spotkać można również łągi olszowe, jesionowo-olszowe, dęby, oraz brzozy. Teren równinny, z niewielkimi wzniesieniami. Od strony wsi Kopanica Mała Wieś otoczona jest kanałem Obry.

3.2. Infrastruktura i architektura.

Mała Wieś jest wyposażona w podstawowe media: sieć wodociągową i gaz ziemny. Dostępne są sieci telefonii komórkowej, stacjonarnej oraz internetu. Miejscowość położona jest wzdłuż dróg utwardzonych asfaltowych. Przy części tych dróg znajdują się chodniki.

Mała wieś jest wsią czystą, zadbaną o dość zwartej zabudowie. Pomijając kilka domów, wszystkie są murowane i prawdopodobnie pochodzą z XX wieku, a nawet z lat wcześniejszych. Zachowała się architektura niektórych bram wjazdowych, charakteryzująca się okazałymi słupami wykonanymi z cegły. Niektóre domy po odnowieniu utrzymały tradycyjną formę. Przykładem może być budynek szkoły, który został odnowiony w 2010 roku. Do dziś pozostał utrzymany pierwotny jego wizerunek np. kształt okien. Powstałe w ostatnim czasie domy mieszkalne odbiegają już od tradycyjności. Płoty z desek zostały wyparte przez elementy betonowe lub metalowe.

Mała Wieś posiada piękne miejsca sztuki sakralnej, figurę Matki Bożej Maryi oraz trzy krzyże. Każde miejsce ma swoją historię, za którą stoją konkretni ludzie i przyczyny, dla których zostały wzniesione. Dziś trudno to odtworzyć, bo czas w pamięci młodego pokolenia zatarł ślady.

Przydrożna figura przy drodze do Wąchabna powstała jako miejsce odprawiania nabożeństw majowych oraz poświęcenia w Wielką Sobotę produktów. Kapliczka w czasie II wojny światowej uległa celowemu zniszczeniu i utopiona w rzece Obrze przez Niemców. Po wojnie została zbudowana od nowa, na której umieszczono napis:

*Swojej Orędownicze
Zbudowana Gromada MAŁA WIEŚ
1946*

W 2007 roku została odnowiona figura zgodnie z wizerunkiem poprzedniej. Stary, zniszczony przez rdzę płot zamieniono na nowy metalowy. Wokół położono kostkę brukową. Przy figurze znajduje się dzwon, który używany jest tylko w ważnych momentach, oznajmiający, że ktoś najdroższy odszedł od nas na zawsze.

Figurka NMP w Małej Wsi

Odnowiona Figurka NMP 2007

Budynek szkoły 2011

Budynek szkoły z początku XX w.

W 2004 roku została wybudowana czynem społecznym mieszkańców Małej Wsi sala wiejska, która została ujęta na poniższych fotografiach:

Widok sali wiejskiej od frontu

Widok sali od tyłu

3.3. Ludność.

Struktura ludności Mała Wieś

Ludność ogółem	Kobiety	Mężczyźni	do 16 lat	17-25 lat	26-60 lat	powyżej 60 lat

	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
245	125	51,02	120	48,98	64	26,12	33	13,47	116	47,35	32	13,06

Dane na dzień 31.12.2013 r. źródło – Urząd Gminy Siedlec

Liczba mieszkańców Małej Wsi

Lata	1990	1995	2000	2004	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba mieszkańców	229	224	232	236	239	243	249	245	248	245

źródło – Urząd Gminy Siedlec

3.4. Kultura.

4. Działalność Koła Gospodyń Wiejskich.

W 2004 roku powstała sala wiejska w Małej Wsi, która służy mieszkańcom. Odbywają się tu uroczystości takie jak: komunie, chrzciny, wesela, urodziny, stypy, a także zabawy integrujące społeczność Małej Wsi. Konsekwencją powstałej świetlicy było zawiązanie się Koła Gospodyń Wiejskich. Obecnie działa w nim prężnie 17 pań. Dzięki ich pracy wioska zyskała na atrakcyjności. Sala stała się najchętniej wynajmowanym lokalem do urządzania wszelkich uroczystości przez mieszkańców wsi, gminy i nie tylko. Koło Gospodyń Wiejskich ciągle dba o poprawienie wizerunku sali, jej wystrój i otoczenie. Poświęcają swój czas by wioska wciąż piękniała. Dziś sala wiejska jest wizytówką Małej Wsi. Uzyskane dochody można poświęcić na zabawę dla dzieci, wyjazdy, remonty. Koło Gospodyń Wiejskich od 2009 roku bierze udział w konkursach kulinarnych zorganizowanych przed Świętem Świni. Na tych konkursach zajmowało następujące miejsca:

- I miejsce (Mała Wieś, rok 2009),
- I miejsce (Kopanica, rok 2010),
- III miejsce (Chobienice, rok 2011),
- I miejsce (Stara Tuchorza, rok 2012),
- I miejsce (Bełęcin, rok 2013).

Koło Gospodyń Wiejskich w Małej Wsi bierze udział także w konkursach kulinarnych organizowanych przed Świętami Wielkanocnymi i Bożego Narodzenia.

5. Tradycje i zwyczaje.

Tradycyjna kultura w życiu współczesnym mieszkańców wsi istnieje w formie szczątkowej. Utrwaliły i zachowały się w pamięci doroczne zwyczaje weselne i inne:

- a) **kolędowanie** – kolędnicy przebrani za pasterzy, króla, anioła, diabła itp. odwiedzają domostwa w okresie Świąt Boże Narodzenia i śpiewają kolędy.
- b) **siwki** – to zwyczaj, który ma miejsce w Pierwszy Dzień Wielkanocy. Najważniejszy z przebierańców jest „siwek” – w białym kolorze koń, dziad i baba z dużym koszykiem, niedźwiedź „bestry”, kominiarze i akordeonista.
- c) **dożynki** – po raz pierwszy odbyły się 31 sierpnia 2002 r. a trzy lata później, tj. 4 września 2005 r. odbyły się dożynki gminne. Zaangażowanie mieszkańców w przygotowaniu tej uroczystości przeszło wszelkie oczekiwanie. Wystawione eksponaty przed posesjami oddawały klimat prac przy żniwach. Pojawiły się drabiniaste wozy o drewnianych kołach z metalowymi obręczami, młynki czyszczące zboże, sprzęt gospodarki, a wszystko przybrano drobnymi kłosami. Był także wieniec dożynkowy z kłosami zbóż, ozdobiony kwiatami i owocami – symbol plonów.
- d) **kozły** – w ostatnim dziesięcioleciu zainteresowano się folklorem muzycznym, zapomnianym od lat, gdy dudy i skrzypce były kiedyś nieodłączną częścią każdego wesela i zabawy tanecznej. W monografiach umieszczono dwa nazwiska koźlarzy zamieszkałych w Małej Wsi: Ksawery Orwat, Andrzej Rau (Rała). Przed salą wiejską stoją rzeźby przedstawiające postacie, wykonane przez P. Lisiewicza. Co roku w czasie trwania w czerwcu Festiwalu Muzyki Ludowej pewna grupa muzyków gości u państwa Tomaszewskich. Jest to rodzina z tradycją dudziarską, gdyż ich przodek grał na dudach. Pokaz swych umiejętności muzycy zaprezentowali również na sali wiejskiej.
- e) **mikołajki** – tradycji stało się zadość. Co roku dzieci od Świętego Mikołaja otrzymują podarki.

f)

ę przy kapliczce Proboszcz święci produkty w koszykach, w których dominują kolorowe jajka, ktoś odkrywa bukszpan i śnieżnobiałe serwetki. Powych odprawiają nabożeństwo majowe ku czci

Dożynki Gminne

2005

”

„Dudy i kozły”

– Przegląd Muzyki Ludowej 2004

6. Analiza SWOT.

Mocne strony

- atrakcyjne położenie miejscowości wśród lasów,
- duże zaangażowanie społeczne,
- zaopatrzenie w media: gaz, prąd, telefon, wodociąg, Internet,
- bliskość terenów rekreacyjnych,
- dogodne położenie względem większych miejscowości i miast,
- ścisła zabudowa,
- modernizacja gospodarstw rolnych.

Słabe strony

- brak kanalizacji,
- brak chodników i ścieżek rowerowych,
- trudna dostępność kupna działek budowlanych dla ludności spoza wsi,
- niewystarczające połączenia autobusowe.

Szanse

- dostęp do środków z funduszu sołeckiego,
- dostępność i możliwości pozyskania środków zewnętrznych.

Zagrożenia

- rosnąca emigracja ludzi młodych,

- starzenie się społeczeństwa,
- brak środków w budżecie gminy.

7. Wizja stanu docelowego – jaka ma być nasza wieś za kilka.

7.1. Wizja rozwoju sołectwa Mała Wieś.

Podczas spotkań z mieszkańcami Małej Wsi, oprócz dokonanej analizy jakości życia mieszkańców i oceny zasobów wsi, wysnuto jednocześnie postulaty do zrealizowania oraz wypracowano wizję rozwoju miejscowości i jej stanu docelowego. Mieszkańcy chcieliby, by ich wieś stała się jeszcze piękniejszą miejscowością, z dobrze rozwiniętą infrastrukturą techniczną, z odnowioną salą wiejską (elewacja zewnętrzna), która stanowi miejsce spotkań mieszkańców.

7.2. Priorytety rozwoju sołectwa.

By wyżej przedstawiona wizja rozwoju miejscowości mogła się urzeczywistnić, niezbędne jest przeprowadzenie wielu inwestycji. Podczas spotkań mieszkańcy ustalili hierarchię przedsięwzięć i zadań inwestycyjnych.

8. Odnowa Sali wiejskiej.

Najważniejszą dla mieszkańców Małej Wsi sprawą jest aby w przyszłości posiadać odremontowaną z zewnątrz salę wiejską, tak by swym wyglądem przyciągnęła wszystkich mieszkańców i nie tylko. Głównym celem jest położenie elewacji z zewnątrz. Pozwoliłoby to utrzymać tradycje spotkań – organizowanie „Dnia Babci i Dziadka”, „Dzień Dziecka”, coroczny wyjazd mieszkańców w okresie letnim, „Zabawę Andrzejkową”, „Zabawę sylwestrową”, „Mikołajki”.

9. Budowa kanalizacji sanitarnej.

We wsi brak jest kanalizacji sanitarnej. Mieszkańcy odprowadzają nieczystości do zbiorników bezodpływowych. Mała Wieś wchodzi w skład aglomeracji Siedlec – Wolsztyn, stworzonej w celu pozyskania środków na budowę kanalizacji sanitarnej z Funduszu Spójności. Mieszkańcy wierzą, że w ramach tych środków, przy udziale środków budżetowych Zakładu Eksploatacji Urządzeń Komunalnych sp. z o.o. oraz Gminy uda się zrealizować to przedsięwzięcie.

10. Budowa chodników.

Wieś poprzecinana jest drogami gruntowymi, które nie posiadają chodników, a jedynie pobocza. Aby poprawić komfort korzystania z poboczy i przede wszystkim bezpieczeństwo na drogach, planuje się wybudować chodniki wzdłuż dróg. Ponieważ jest to przedsięwzięcie rozległe i kosztochłonne, planuje się rozłożyć je w czasie.

11. Budowa i remont dróg gminnych.

Drogi gminne w Małej Wsi są drogami w większości gruntowymi. W czasie deszczów drogi rozmakają, tworzą się kałuże, trudno jest po nich jechać. Dlatego mieszkańcy wsi chcieliby bardzo, aby gminne drogi gruntowe zostały utwardzone. Ponieważ dróg o podobnym standardzie jest w gminie więcej, a środki w budżecie nie zawsze są wystarczające, realizacja inwestycji polegających na ich utwardzeniu siłą rzeczy musi być rozłożona w czasie.

12. Zagospodarowanie terenów zielonych.

Mieszkańcy Małej Wsi aby poprawić atrakcyjność swojej miejscowości stawiają sobie za cele zadbanie o estetykę wsi, stworzenie i pielęgnowanie skwerów, kwietników, dbanie o stan krzewów, drzew i innej roślinności.

13. Modernizacja boiska sportowego.

Istotnym elementem, wpływającym w dużej mierze na zaspokojenie potrzeb mieszkańców Małej Wsi jest modernizacja istniejącego boiska sportowego, dostosowanego do potrzeb dzieci i młodzieży szkolnej. Jednakże dostęp do niej mieliby również pozostali

mieszkańcy wsi. Zaistniałaby wówczas możliwość zorganizowania zajęć sportowych, rozgrywek towarzyskich, treningów itp.

14. Zwiększenie oświetlenia ulicznego.

Poprzez zwiększenie oświetlenia ulicznego mieszkańcy wsi czuliby się w niej bezpieczniej. Konieczne byłoby uzupełnienie go w miejscach nowo powstałych gospodarstw.

15. Przystanek autobusowy – jego modernizacja.

Priorytetem rodzin zamieszkujących Małą Wieś jest to, aby dzieci bezpiecznie mogły oczekiwać na wiozący ich do szkoły autobus. Jednym z elementów wpływających na poprawę bezpieczeństwa najmłodszego pokolenia jest wydzielenie bezpiecznego miejsca zatrzymywania się autobusów, w tym autobusów szkolnych.

16. Oczyszczenie i wyregulowanie kanału Obry.

Przy wjeździe do miejscowości Mała Wieś znajduje się kanał Obry, który wymagałby systematycznego wycinania roślinności i pogłębiania aby nie stanowił zagrożenia podczas wiosennych roztopów i ulewnych deszczy podtopieniami sąsiednich pól. Aby zapobiegać dalszemu zanieczyszczaniu kanału i degradacji jego zasobów, należałoby zadbać o to aby nie był on bardziej zanieczyszczany.

17. Oplotowanie placu zabaw.

W roku 2013 dzięki środkom funduszu sołeckiego w Małej Wsi powstał plac zabaw. Jest to miejsce spotkań i wspólnej zabawy dzieci. Mieszkańcy wsi chcieliby aby w przyszłości plac ten był ogrodzony. Jest to priorytetowe zadanie dla społeczności lokalnej.

18. Zgodność priorytetów rozwoju sołectwa ze Strategią Gminy Siedlec.

Z inicjatywy Rady i Zarządu Gminy powstała pierwsza Strategia Rozwoju Gminy Siedlec. Opracowanie Strategii przekształciło się w proces społeczny. Wspólnie dokonano społecznej oceny mocnych i słabych stron gminy, określono jej szanse i zagrożenia, wypracowano wizję i misję gminy. W Strategii określono co powinno zostać zrobione, aby poprawić jakość życia całej społeczności gminy. Strategia została przyjęta Uchwałą Nr XXVI/147/2001 Rady Gminy Siedlec z dnia 6 czerwca 2001 roku w sprawie uchwalenia

Strategii Rozwoju Gminy Siedlec. Na podstawie analizy atutów oraz braków i problemów gminy przyjęto następującą misję gminy:

„Gmina Siedlec będzie gminą wyróżniającą się spośród gmin wiejskich województwa wielkopolskiego dobrymi warunkami zamieszkania i odpoczynku, dobrze rozwiniętą działalnością gospodarczą w sektorze średnich i małych przedsiębiorstw, wysokim poziomem rolnictwa, stabilnym rynkiem pracy, aktywnie chronionym środowiskiem naturalnym”.

W rezultacie przeprowadzonych warsztatów strategicznych z udziałem radnych, kierownictwa firm i instytucji, sołtysów, rolników, nauczycieli, działaczy społecznych oraz pracowników Urzędu Gminy, sformułowano pięć strategicznych celów rozwoju gminy Siedlec:

1. Kompleksowe uzbrojenie terenów gminy w urządzenia infrastruktury technicznej.
2. Siedlec gminą wzrostu gospodarczego – aktywizacja działalności gospodarczej.
3. Modernizacja rolnictwa i rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego.
4. Zaspokojenie potrzeb mieszkańców gminy w zakresie usług społecznych.
5. Siedlec gminą chroniącą środowisko naturalne i dziedzictwo kulturowe.

Przedstawione w niniejszym opracowaniu projekty w pełni wpisują się w Strategię Rozwoju Gminy, co przedstawia poniższa tabela:

Cele strategiczne Gminy	Priorytety rozwoju sołectwa Mała Wieś
Siedlec gminą chroniącą środowisko naturalne i dziedzictwo kulturowe	Oczyszczanie i wyregulowanie kanału. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej. Utrzymanie tradycji.
Zaspokojenie potrzeb mieszkańców gminy w zakresie usług społecznych	Modernizacja świetlicy wiejskiej.
Kompleksowe uzbrojenie terenów gminy w urządzenia infrastruktury technicznej	Budowa i remont chodników. Budowa i remont dróg gminnych. Budowa kanalizacji sanitarnej. Uzupełnienie oświetlenia.
Siedlec gminą wzrostu gospodarczego – aktywizacja działalności gospodarczej	Możliwości rozwoju usług i działalności rolniczej oraz gospodarczej.